

Kartverket
Postboks 600, Sentrum
3507 Hønefoss

Høring – ny standard for stedfesting av ledninger og andre anlegg i grunnen, sjø og vassdrag – med tilhørende produktspesifikasjoner

Det vises til høringsdokument av 23.04. 2018 angående høring på ny standard for stedfesting av ledninger i grunn, sjø og vassdrag.

Energi Norge samler og representerer fornybarnæringen, og er en landsforening i NHO. Våre medlemsbedrifter driver kraftproduksjon, strømmnett og strømsalg over hele Norge. Vår visjon er at Norge skal ta en global lederposisjon som det første fornybare og fullelektriske samfunn i verden. Medlemmenes oppdrag til oss er å fremme fornybarnæringens konkurranseevne, for å øke norsk verdiskaping.

Hovedbudskap

Det sies innledningsvis at standarden skal sørge for at samfunnets behov for informasjon om beliggenheten av infrastruktur i grunnen blir ivaretatt. Den skal sikre at det registreres tilstrekkelig informasjon for fremtidig, kostnadseffektiv planlegging av nye anlegg, påvisning/gjenfinning av eksisterende anlegg, samt å unngå skader. For å nå dette målet fastsetter standarden hva som må registreres for at anleggets utstrekning i grunnriss og høyde blir tilfredsstillende dokumentert, og kan utveksles ved behov. Standarden beskriver hvordan dette skal gjøres, og hvilke nøyaktighetskrav som stilles til registreringene.

Energi Norge er positiv til en felles norm for stedfesting av ledninger og anlegg. For ledningseiere er det viktig å ha kunnskap om hvor ledningsnettet ligger, både vårt og andres. Det utvilsomt et behov for å ha felles og strengere regler for dokumentasjon av anlegg i grunnen, sjø og vassdrag.

Dokumentene som er til høring er godt gjennomarbeidet og inneholder mye bra. Samtidig legger standarden opp til en omfattende og krevende dokumentasjonsprosess. Den vil kreve stor innsats og påfører selskapene betydelige kostnader. Vurdering av dokumentene som nå er ute på høring er derfor vanskelig uten å vite innholdet i en bebudet forskrift knyttet til Plan- og bygningsloven.

Etter Energi Norges oppfatning mangler det en samfunnsøkonomisk vurdering av hva som er «riktige» krav til dokumentasjon og nøyaktighet. Utredningsinstruksen forutsetter at kostnadene ved nye krav til nøyaktighet er balansert ift. den nytteverdi som oppnås. Kravene vil medføre økte kostnader for energibransjen og kundene ved tilknytning. Et anslag som er mottatt fra noen nettselskaper antyder minimum en dobling av kostandene med innmåling. Krav til registrering av z-koordinat (høyde) for alle ledninger i bakken, nye og de gamle man oppdager i grøften, vil kreve betydelig mer ressurser til innmåling enn det som normalt benyttes i dag. Høydekoordinatene må oftere måles på åpen grøft. Og ved lange avstander til byggeprosjektene vil det bli mye reising fram og tilbake for innmålingspersonell.

Innmålingen vil også kunne forsinke entreprenørene i sitt arbeid, da de i noen tilfeller vil måtte vente med å lukke grøfter til innmåling er foretatt – som igjen vil øke kostnadene. Dette kan bli kostbart. Vi ber Kartverket vurdere om kravet kan begrenses, eksempelvis til å gjelde i sentrum av bystrøk eller gitte områder.

De nye kravene til innmåling og dokumentasjon vil kreve økt kompetanse hos nettselskapene. Det vil også kreves mer kompetanse hos entreprenører som utfører innmåling og dokumentasjon for nettselskapene. Nye regler vil også påvirke kontrakter/innkjøpsavtaler; det er derfor viktig at tidspunkt for eventuelle endringer tilpasses til når det skal inngås nye avtaler. Etter vår vurdering vil de skisserte løsningene gi for høye kostnader i forhold til nytteverdien.

Kommentarer til enkelte punkter

Nedenfor følger kommentarer til noen av punktene; de er på ingen måte utfyllende og vi antar det vil komme flere kommentarer fra de enkelte nettselskap.

7.1 Krav om stedfestingsnøyaktighet

I utgangspunktet er kravet akseptabelt, men beskrivelsen lager noen utfordringer:

- Lukket/åpen grøft i område 1 ikke beskrevet. Se pkt. 7.2
- Utfordrende å tilfredsstille kravene på lukket grøft. Man må ta vare på den målte høyden og generere antatt høyde på objektet. Dette krever da at to høydereferanser benyttes.
- Nøyaktighet på målt høyde/bredde i traseseksjon: urimelig å dele opp i flere traseseksjoner når høyde/bredde varierer utover kravene. Se også 7.3.
- Kravene til maksimalt tillatt indre avstand (tabell 5). Her er det problematisk dersom man har kabler på høyere spenningsnivåer som ligger med avstand. Her er hele arealet beslaglagt selv om det kan se ut som om det er ledig plass mellom. Dersom hver en-leder kabel skal ha sin plassering og trase så blir det feil med rapportering gjennom nettinformasjonsystemene (NIS-systemene).
- Kabler som ligger inntil ledningskanal må defineres som egen trase selv om de er innenfor avstandskravet.
- Figur 16: Det er ingen selvfølge at det skal være et punkt i krysningspunkt, Kan være høydeforskjeller på kryssende traseer.

7.2 Krav om stedfesting i åpen grøft/byggegrøp og unntak fra dette.

Kravet om måling på åpen grøft slik områdeinndelingen er, vil ikke være rasjonelt. En vil kunne oppnå kostnadseffektiv planlegging av nye anlegg, påvisning/gjenfinning av eksisterende anlegg, samt å unngå skader selv om en måler inn på lukket grøft. Foreslår at strømledninger kan, i området 2, måles på lukket grøft (uavhengig av traseens bredde og høyde).

7.3 Stedfesting av ledningstraseer

Vår oppfatning er at dette gir uforholdsmessig mye oppdeling av traseseksjoner på breddebegrepet og kan bli vanskelig å gjennomføre i praksis. I tillegg blir det for mange «regler» og unntak! Det bør vurderes en annen måte å beskrive ledningsnettets areal på f.eks. at bredden legges på punktobjektene og ikke traseen. Det er ikke ønskelig med for mange splittings av traseer og mange korte traseobjekter i nettinformasjonsystemene.

7.6.2 Stikkledninger.

Kravene som beskrives vil være svært utfordrende å følge opp, og vil medføre betydelig økning i kostnadene for huseier.

7.6.5 Stedfesting av ukjente ledninger.

Det blir ikke riktig at oppdragsgiver for gravearbeidet (tiltakshaver) har ansvar for å lagre og forvalte data om ukjente, avdekkede ledninger. Anlegg uten eier blir ikke ajourført, det vil over tid genereres "søppel", Og data vil være upålitelig. Skal ukjente kabler stedfestes, må det finnes et sted hvor dette kan rapporteres

– eksempelvis Kartverket. Ikke minst viktig da kabelen(ene) kan være en kabel som ikke skal være allmenn kjent, eksempelvis tilhørende Forsvaret/sikkerhetsmyndighetene.

8. Korrigerende eller ny stedfesting i forbindelse med kabelpåvisning.

Svært mye av ledningsnettet er av eldre dato. Dette er tegnet inn på kart og ikke målt inn iht. kravene i standarden. Ved f.eks. graving i nærheten av disse anleggene foretas typisk en kabelpåvisning. Det er ikke tvil om at innmåling av alle påvisninger vil bedre kvaliteten av ledningskart. Eksemplet som er brukt i standarden er når ledningsnettet bare er skjematisk registrert. Men også ledningskart der objektene bare er omtrentlig tegnet inn har samme utfordringer med at posisjon ikke er korrekt.

Dersom kravene til innmåling av slike påvisninger skal gjennomføres, vil de fleste nettselskap få et kapasitets- og kostnadsproblem. Det er mye påvisning i områder med eksisterende kabelnett (eksempelvis utbygging av fibernett) der kvaliteten er dårlig. Hver enkelt ledningseier bør heller gjøre en vurdering av i hvilke områder det er hensiktsmessig å heve kvaliteten på dårlig kartlagt nett.

10 Bildedokumentasjon.

Bruk av bilder til planlegging, bygging og dokumentasjon er pr. i dag en naturlig del av vår arbeidsdag. Det er stor teknologisk utvikling rundt dette med bilder, Og det virker lite klok å sette slike spesifikke krav (eks. kameratype). Her bør en heller generelt beskrive hvilke hensikter det er tenkt bilder skal gi.

Avsluttende kommentar

Avslutningsvis vil vi understreke at vi er positive til økt registrering og standardisering, men det er samtidig viktig at den samfunnsøkonomiske kostnaden ikke overstiger nytten, hvor det beste blir det godes fiende. Energi Norge, sammen med NVE har et sterkt fokus på at nettleien vil øke i de kommende årene – og ser på tiltak for å kunne redusere de forventede økningene. Dårlig dokumentert nett fører til økt antall påvisninger, men påvisninger kan likevel være kostnadsbesparende i forhold til å dokumentere "gammelt" nett.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Kristin H. Lind
Direktør Nett

Ulf Møller
Næringspolitisk rådgiver